

Warszawa, dnia 28 września 2015 r.

Fundacja Batorego
ul. Sapieżyńska 10a

Kwestia społeczeństwa obywatelskiego jest fundamentalna w państwach demokratycznych. Należy pamiętać, że władza pochodzi od obywateli - to oni są suwerenem. Obywatele sprawują władzę bezpośrednio (referendum) lub pośrednio poprzez swoich przedstawicieli, wyłonionych w demokratycznych wyborach.

Na uczestnictwie w wyborach nie może kończyć się zaangażowanie społeczeństwa w życie obywatelskie. Społeczeństwo obywatelskie, które w Polsce ciągle w porównaniu do państw Europy zachodniej oraz USA nie jest jeszcze w pełni ukształtowane, co obrazuje zbyt małe zaangażowanie obywateli w politykę, z zalem należy zauważyć, że nasze społeczeństwo nie do końca jest zaangażowane już w sam proces wyborów o czym świadczy niska frekwencja. Musimy nadal uczyć się demokracji.

Ostatnie lata pokazały, że dialog społeczny, aby był skutecznie realizowany, musi posiadać silnie umocowanie w przepisach prawa. Należy zauważyć, że komisja trójstronna, której działalność w ostatnich latach pozostawiała wiele do życzenia, została zastąpiona Radą Dialogu Społecznego. Sam proces tworzenia nowego forum dialogu i porozumienia należy uznać za wzorcowy. W pracach uczestniczyli przedstawiciele związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji przedsiębiorców, które wspólnie wypracowały ramy nowego porozumienia społecznego.

Zaangażowanie organizacji społecznych w procesie stanowienia prawa

Udział obywateli na etapie przygotowywania projektów poselskich jest wyraźnie wskazany w Regulaminie Sejmu. Projekty ustaw, złożone przez grupę co najmniej 15 posłów muszą spełniać określone wymagania formalne. „Uzasadnienie powinno przedstawiać również wyniki przeprowadzanych konsultacji oraz informować o przedstawionych wariantach i opiniach.”

Powyższy tryb wskazuje, że każdy projekt musi zostać zaopiniowany przez organizację społeczną, której dotyczy lub może wywierać na nią wpływ. Ponadto może zostać przeprowadzone wysłuchanie publiczne, gdzie możliwe jest zaprezentowanie opinii licznych

organizacji społecznych, których postulaty są bardzo istotne w dalszym etapie prac legislacyjnych.

Jeżeli chodzi o dokument „Wytyczne do przeprowadzenia oceny wpływu i komunikacji publicznych w ramach procesu legislacyjnego”, który zawiera liczne rozwiązania zmierzające do wzmocnienia pozycji organizacji społecznych w procesie tworzenia prawa. Biorąc pod uwagę zarówno ich charakter jak i stopień sformalizowania całego procesu stanowienia prawa, należ w naszej opinii przeanalizować powyższe wytyczne w celu wypracowania najlepszych rozwiązań.

Polskie Stronnictwo Ludowe jest zdecydowanie za wzmocnieniem roli organizacji społecznych w całym procesie legislacyjnym, począwszy od procesu konsultacji międzyresortowych, kończąc na opiniowaniu poprawek wniesionych przez Senat.

Legislacja w przypadku projektów rządowych

Należy zauważyć, że 1 stycznia 2014r. wszedł w życie Regulamin Pracy Rady Ministrów, dokument ten określa szczegółowo zasady prowadzenia uzgodnień, konsultacji publicznych oraz opiniowania projektów.

Naszym zdaniem rozwiązania zawarte w Regulaminie stanowią dobrą podstawę dla organizacji społecznych do uczestnictwa w procesie stanowienia prawa, jednak należy zgodzić się z opinią Fundacji, iż należy nadać im wyższą rangę prawną.

Istotnym postulatem z naszej strony jest powołanie odpowiedniej komisji regulaminowej w polskim Sejmie, która przy współpracy ze wszystkimi środowiskami powinna wypracować takie zmiany Regulaminu Sejmu, które wpłyną na wzmocnienie roli społeczeństwa w procesie stanowienia prawa.

Komitet Wyborczy

Polskie Stronnictwo Ludowe